

Petra Doom

Overstekers

Proloog

Hotels hadden regels voor brandveiligheid. Mensen hadden regels over van alles. Alleen controleerde het grootste deel van de tijd niemand of je er wel aan hield. Kaarsvlammetjes flakkerden overal in de hotelkamer, als brutale insluipers die het zichzelf gemakkelijk hadden gemaakt. Ontspannen, met de lome belofte van gevaar.

De vrouw in het schemerduister wist alles over regels. Ze legde haar hoofd achterover, tegen de schouder van de lange, slanke man die haar had geleerd om ze te breken. Haar rode, schouderlange haren vielen opzij en lieten de gevoelige huid van haar hals zien. Hij had een arm om haar middel geslagen en liet de andere over haar middenrif glijden, naar de plek waar haar blouse in het korte rokje van glinsterend fluweel zat gestopt. Zachtjes glipten zijn vingers achter de tailleband en trokken de blouse een stukje omhoog.

‘Ben je er klaar voor?’ vroeg hij in haar oor.

Haar ogen gleden naar het bed tegenover hen. Het was breed, uitnodigend, met een dikke matras die was gedekt met onberispelijk schone lakens. Voor deze speciale gelegenheid hadden ze een extra mooie kamer gekozen. Maar het was niet het bed waar ze naar keek.

Tegen het hoofdeinde geleund zat een tweede man. Hij had niet méér kunnen verschillen van haar minnaar. Zijn gestalte was breed en gespierd, zijn haar kortgeschoren. Hij had een vierkant gezicht, met een naar voren welvend voorhoofd. Het

gezicht van een bokser, dacht ze. Zijn lichtblauwe, bijna kleurloze ogen waren gefixeerd op de hand die haar middenrif ontblootte.

Het was te lang geleden dat ze hadden gespeeld. De intense energie die uit de ogen van de man op het bed straalde, sloeg als regen op haar neer, en haar huid dronk dorstig, gretig. Ze moest moeite doen om de gloed die zich als een aura begon te verspreiden, onder controle te houden. Achter zich voelde ze hoe Niculai even zijn adem inhield.

‘Net zo klaar als jij, liefste’, fluisterde ze. De hele dag was ze moe geweest, de hele week eigenlijk al, en de weken daarvoor. Maar vanavond voelde ze zich weer tot leven komen. Waarom hadden ze zo lang gewacht?

Niculai was haar blouse aan het openknopen, knoopje voor knoopje bezweek onder zijn lange, vaardige vingers. De man op het bed keek toe.

‘Ah... Is dit wat je wilt?’ vroeg Niculai. Ze hoorde de andere klank in zijn stem. Die klonk als het getokkel van verre snaren, zacht, geruststellend, sussend. ‘Wil je haar zien als een pop, die voor jouw plezier ontkleed wordt? Is dat waar je naar zoekt?’

Er vibreerde iets in Niculais woorden, iets wat je net niet kon horen. Ze voelde het aan haar eigen bewustzijn trekken, en ze zag de blik in de ogen van de andere man veranderen. Er was eerder al iets in hem geweest wat ze verontrustend vond, en heel even zag ze het weer. Een kille woede, verborgen achter de ijzige schijfjes van die bleke irissen.

‘Ze is een pop’, zei de man. Zijn stem klonk ruw. ‘We hoeven niet te doen alsof.’

‘Zeker niet’, zei Niculai. Zijn handen werden vaster, openden haar blouse zodat het rode kant eronder onthuld werd. Ze wist hoe ze eruitzag. Haar vlamvend rode haar had dezelfde kleur als de lingerie die zichtbaar werd, terwijl het zwart van de

blouse weggleed en haar blanke huid onthulde. De man staaarde naar haar en ze voelde haar cellen opengaan van genoeg. Het was als zwemmen in een meer na weken in een woestijn.

Niculai trok de blouse van haar schouders af. Ze wilde haar armen eruit trekken, maar hij hield haar polsen vast, zodat ze bleef staan, haar schouders naar achteren getrokken.

‘Wat wil je met de pop doen?’ vroeg Niculai.

Haar blik gleed van de hand van de man, die nu afwezig aan zijn das trok, naar zijn ogen. Die waren hongerig op haar gericht, gleden van haar borsten naar haar gezicht, en weer naar beneden. Opwinding begon heet en prikkelend in haar buik te kolken. Niculai ademde sneller, ze hoorde het. Ze kon bijna voelen hoe hij de golven emotie uit haar naar zich toe trok.

‘Vertel me wat je wilt. Zullen we haar uitkleden en dan weer optutten, precies zoals jij het graag ziet?’ vroeg Niculai. De macht in zijn stem was tien keer sterker geworden nu het proces begonnen was, en ze wist dat die nog verder zou toenemen. ‘Of wil je haar gewoon zoals ze is, zonder opsmuk? Wat wil je met de pop?’ Zijn stem daalde tot een bijna onhoorbare fluistering, een gezoem van macht aan de grens van haar gehoor. ‘Vertel me je verlangen. Maak het waar.’

‘Ik wil meer zien’, zei de man. Hij was hulpeloos tegenover de zachte manipulatie van Niculais stem. De begerige behoefte in zijn ogen was rauw. Die gaf haar het gevoel dat ze herleefde.

Maandenlang had ze haar uiterste best gedaan om naar de achtergrond te verdwijnen. Niet op te vallen. Eindelijk kon ze weer zijn wie ze was. Wat ze was.

Ze voelde Niculais hoofd naar haar toe draaien terwijl hij wachtte, één tel, zoals hij altijd deed, totdat ze hem woordeloos toestemming zou geven.

De man op het bed was ongeduldig.

‘Vraag de pop niet om toestemming. Als ze dit niet wilde, had ze hier niet moeten zijn.’ Er lag agressie in zijn blik.

Ze wankelde tussen opwinding en angst. In de club had ze Niculai eigenlijk willen vragen een ander te kiezen. Maar het was al zo laat geweest en ze had hem al zo lang laten wachten... Niculai was gefascineerd geweest door de intensiteit die de man uitstraalde.

Moest ze dit alsnog afbreken? Haar groene ogen gleden bezorgd over de man. Zijn gezicht was een opgewonden grimas. Ze wist niet zeker of het wel goed zou aflopen, als ze hem nu probeerde weg te sturen.

‘Jij hebt niks te willen, poppetje’, gromde hij.

Haar ogen zochten naar Niculai. Ze zag hoe diep hij er al in zat. Zijn pupillen waren groot en zwart, er was bijna niets meer van de iris te zien. Hij inhaleerde de emoties in de kamer en ze kon hem zien stralen van levenskracht zoals ze hem al maanden niet meer gezien had. Nee, ze kon dit wel aan. Het was niet de eerste keer dat ze ruw speelden.

Onmerkbaar gaf ze Niculai een klein knikje.

Terwijl de maan langs de hemel bewoog, veranderden de geluiden in de kamer van geritsel in verhit geworstel. Gekreun vermengde zich met zuchten en ingehouden adem.

En toen weerklonk iets anders, wat gedempt werd door het dure behang en de geluiddichte ramen. Een verstikte kreet die abrupt stopte.

Hoofdstuk 1

In theorie sta je als bemiddelaar op neutrale grond. Je probeert twee partijen richting een compromis te leiden waarmee ze allebei kunnen leven. Dat klinkt eenvoudig, maar het is altijd complexer dan je denkt. Dat gold ook voor het conflict waarin ik vandaag kwam bemiddelen.

‘Mevrouw Porte. Ga zitten.’ Isabel had een doorrookte, kortdate stem, die paste bij haar kortgeknipte blonde haar en zakelijke blouse. ‘Ik hoop dat u net zo goed bent als Sam me wil doen geloven.’

Tussen haar wenkbrauwen zat een diepe frons. Ondanks haar bruuske voorkomen had ze vanmorgen aan de telefoon geklonken alsof de situatie haar helemaal boven het hoofd was gegroeid. De wanhoop in haar stem had me overgehaald om meteen te komen.

En zo ben ik dus bemiddelaar geworden. Niet omdat ik het zo graag wilde, maar omdat ik geen nee kan zeggen.

Maar goed, als ik dit dan toch ging doen, kon ik er maar beter aan beginnen.

‘Zeg maar Mirabel. We komen er wel uit’, zei ik zelfverzekerd. ‘Ik weet dat het nu lijkt alsof ze geen duimbreed zullen toegeven. Maar ze willen allebei ook iets. Het is alleen zaak om hen ervan te overtuigen dat ze het kunnen krijgen, maar er wel iets voor terug moeten doen. Meestal blijken mensen tot meer bereid dan je denkt.’

Gelukkig geldt dat voor Overstekers ook.

Isabel tikte met korte, slordig gelakte vingernagels op een map en keek me sceptisch aan. Achter haar hingen foto's van vakantiehuisjes waarvoor lachende gezinnen stonden. Tafereeltjes met bomen in herfsttooi presenteerden de voordelen van een verblijf tijdens de herfstvakantie. Zonnige affiches met rood gedrukte prijzen probeerden te overtuigen dat het nog niet te laat was voor een lastminutevakantie aan zee.

‘Ik was bijna een bijzonder lucratieve groepsreservering kwijtgeraakt omdat die twee weigeren om op een normale manier met elkaar te communiceren. Dat kan ik me niet veroorloven in deze tijden. We verliezen al genoeg klandizie aan online aanbieders. En dat na vorig jaar.’

Ik knikte. De aanhoudende regen had toen voor een rampzalig seizoen gezorgd. Veel zaken in Westpoort zijn afhankelijk van de omzet die ze tijdens de zomermaanden kunnen maken. Een badplaats gedijt en lijdt onder de willekeur van het weer.

‘Vertel me eens wat je verwacht’, zei ik.

‘Dat ze hun werk doen’, zei Isabel ongeduldig. Ze keek me aan alsof ze nu al twijfelde aan mijn competentie.

‘En wat weerhoudt hen daarvan?’ vroeg ik onverstoord.

Ze haalde haar schouders op in een schokkerig, snel gebaar. ‘Geen idee. Sam klaagt om de haverklap over haar en Malina loopt hele dagen te mokken.’

‘Is het een optie om hun taken te geven die hen minder met elkaar in contact brengen?’

Isabel kneep haar lippen op elkaar. Bruinrode lippenstift sijpelde in de kleine rimpeltjes rond haar mond. ‘IG Vakantieverblijven is door mijn vader opgericht. Hij deed alles alleen. Ik heb de zaak zo ver uitgebouwd dat ik twee mensen in dienst heb, maar dit is verdorie geen keten met een kantoor in twintig steden.’

‘Dus ze werken samen, of een van hen vertrekt’, begreep ik.

‘Wie?’

Isabels voorhoofd vertoonde weer een diepe frons.

‘Sam werkt hier al twintig jaar. Hij kent alle huisjes en hun problemen. Ik vind nooit meer een klusjesman die zo handig is. Hij bespaart me handenvol geld. Maar Malina is geweldig met de klanten... en ze houdt het overzicht. Dat kan ik niet aan Sam overlaten.’

Ze aarzelde, alsof ze tevergeefs probeerde om een van haar werknemers boven de andere te verkiezen. Ik liet er niet al te veel tijd overheen gaan.

‘Duidelijk’, zei ik. ‘Goed, ik begin eraan. Ik weet zeker dat je tijd kostbaar is.’ Het ‘ook’ dat ik voor kostbaar had willen zetten, slikte ik in. Snel genoeg denken om je eigen stommiteiten te ondervangen, is een belangrijke kwaliteit in dit soort situaties. En ik ken dit soort situaties sinds mijn vijfde. ‘Ik hoor Sam en Malina graag eerst afzonderlijk, zodat ze allebei hun zegje kunnen doen.’

Ze knikte begrijpend. ‘Dat stel ik op prijs. Sam is niet zo mondig als Malina, vrees ik.’

Isabel leek tevreden met mijn doortastende aanpak en stelde me haar eigen kantoor ter beschikking. Ik ging achter haar bureau zitten. Op de wand waar ik nu naar keek, hing een grote kalender, waarop met verschillende kleuren markeerstift periodes waren aangeduid. Vakanties en lange weekends. Reserveringen misschien.

Een snel ritmisch klopje op de deur. Malina kwam binnen. Ze was een vrouw van een jaar of veertig, met een smal, expressief gezicht. Haar golvende haar werd uit haar gezicht gehouden door een geel lint. Toen ik arriveerde, had ze me naar Isabels kantoor begeleid, onafgebroken babbelend over de heerlijk zonnige dag – fantastisch toch, zo in september? Ze was verantwoordelijk voor de receptie en onderhield het telefonisch con-

tact met de klanten. Nu ze wist wie ik was, leek ze zich met haar houding geen raad te weten. Haar brede, makkelijke glimlach was verdwenen en ze zat te prutsen aan een loszittend draadje van haar mouwloze zachtgele bloesje.

Ik wachtte af, benieuwd hoe ze zou terugkomen. Ze stelde me niet teleur. Na een paar ogenblikken stilte gooide ze een lok haar naar achteren, sloeg haar ellenlange bruine benen over elkaar en begon.

‘Ik weet niet wat Isabel al verteld heeft... Nou, het zit eigenlijk zo: er zijn regels, en daar heeft iedereen zich aan te houden. Anders ontstaat er één grote chaos. Ik zie niet in waarom Sam daarop een uitzondering zou moeten zijn. Het gaat al zo sinds het begin.’

‘Hoelang werk je hier al?’ vroeg ik.

‘Sinds mijn scheiding...’ Ze rekende in haar hoofd. ‘Ik ben drie jaar geleden begonnen. Amper ervaring, maar Isabel gaf me een baan. Zei dat ze geloofde in vrouwen die hun leven in eigen handen namen. Het was alles wat ik had kunnen hopen.’ Ze kruiste haar armen. ‘Behalve Sam.’

Ik moedigde haar aan om al haar grieven te spuien en maakte een paar minuten nadrukkelijk aantekeningen. Als ik haar mocht geloven, dan had Sam heel wat op zijn kerfstok. Van onbeschofte opmerkingen over expres wachten met de reparaties waar hij verantwoordelijk voor was tot haar grootste grief: de sigaretten die hij opstak.

‘Op het werk mag niet gerookt worden’, zei ze triomfantelijk. Het klonk alsof ze iets of iemand citeerde. ‘Dat staat toch in de wet? Bovendien is het ongezond. En ik weet zeker dat hij het alleen doet om mij te pesten.’

‘Aha’, zei ik. In mijn hoofd voelde ik hoe op glanzende sporen een trein van woorden kwam aanrijden. Ik hoefde alleen

maar de wagons te kiezen die juist voelden voor dit moment. ‘Je hebt het gevoel dat het pure pesterij is?’

Ze knikte heftig. ‘Pure pesterij, ja. Of, nu ja.’ Ze fronste, was even stil, en barstte toen weer los. ‘Hij is zo achterbaks, daar krijg ik het heen-en-weer van. Het ene moment zit ik rustig te werken, het volgende moment staat hij ineens achter me, zogenaamd om iets te vragen. Of ik denk dat hij een dag helemaal niet op kantoor is en dan ruik ik ineens die... stánk... en dan weet ik: verdraaid, hij is er toch!’ Ze inhaleerde diep door haar scherpe neus en trok een vies gezicht. ‘Je ruikt het op het hele kantoor!’

Dat leek nogal overdreven, maar ik snoof gehoorzaam toen ze me afwachtend aankeek. De vage geur van koffie, afkomstig van het kopje op het bureau waarin nog een bodempje zat. Toen Malina niet meteen de reactie kreeg die ze wilde, schoot ze overeind.

‘In de keuken is het tien keer zo erg. Kom mee, dan ruik je het zelf.’

Ik moest me haasten om haar grote passen te volgen. Ze gooide de deur open van een piepklein keukentje waar ruimte was voor een koelkast, een gasstelletje met één pit, een klein aanrecht dat vol stond met een waterkoker en een koffiezetapparaat, en daarboven één wit formica kastje. Malina wenkte me naar binnen en sloot de deur.

Ik haalde aandachtig adem. ‘Ik ruik het’, zei ik neutraal. De geur was niet zo onaangenaam als haar gezicht deed vermoeden. Het rook er alsof we vlak bij een open vuur stonden.

‘Ik doe mijn werk goed’, zei ze heftig. ‘Ik wil hier niet weg. Isabel geeft me flexibele werktijden, zodat ik er voor de kinderen kan zijn, als hun vader het weer eens laat afweten. Ik laat dat niet allemaal verpesten door hém! Als het nodig is, dien ik een aanklacht in!’

In gesprekken als deze moet je op het gepaste moment de stroom onderbreken.

‘Bedankt’, zei ik. ‘Dat was heel informatief. Wil je Sam zeggen dat ik hem nu graag even wil spreken?’

‘Zijn we nu al klaar?’ vroeg ze verward. ‘Ik dacht...’

‘O, wij zien elkaar straks terug’, stelde ik haar gerust. ‘Deze openingsgesprekken zijn met opzet kort. Beide partijen krijgen de kans om hun situatie toe te lichten, zodat ik beter begrijp wat er gaande is. Maar uiteindelijk is het de bedoeling dat jullie met elkaar tot overeenstemming komen, niet met mij.’

Ze stond te dralen bij de deur, haar hand op de klink.

Ik glimlachte geruststellend. ‘Wees gerust,’ zei ik, ‘we vinden wel een oplossing. Je kunt het je misschien niet voorstellen, maar ik heb wel lastigere plooiën gladgestreken.’

Dat was het understatement van de dag. Als je aan het hof van Aeterna rondloopt, krijg je diplomatie met de papelepel ingegoten. Zeker met mijn afkomst.

Ik liep terug naar Isabels kantoor en wachtte op de volgende. Sam kwam zachtjes binnen, en nestelde zich in de stoel tegenover me.

Zijn warrige zwarte haar deed hem jonger lijken dan hij was. Het was niet moeilijk om je voor te stellen hoe hij er als tiener had uitgezien. Natuurlijk was dat in Sams geval al langer geleden dan de datum op zijn identiteitspapieren liet uitschijnen. Officieel was hij net de vijftig gepasseerd. In werkelijkheid was dat misschien net de tijd die hij in Westpoort had doorgebracht.

‘Zo,’ zei ik, ‘roken op kantoor, hè?’

Met een onbezorgde grijns rekte hij zich uit: ‘Ach ja. Jij lost het wel op, toch?’

‘Tja...’

Ik leunde achterover en liet hem even in spanning. Het is niet alsof ik dit soort klussen voor mijn plezier doe. Hasten en

hij hadden me samen slinks in een hoekje gedreven tot ik mijn medewerking had toegezegd. Ik mocht er dus best een beetje plezier uit halen. Sam kon het wel hebben. Toen zijn glimlach verflauwde, kreeg ik medelijden.

‘Jawel, we verzinnen wel iets. Maar hoe heb je haar zo op de kast gekregen? Dat is heus niet alleen door de rookgeur.’

‘Wel...’ aarzelde hij. ‘Ze is mijn type niet echt, maar...’

‘Sam’, zei ik verontwaardigd. ‘Laat haar dan ook met rust! Ze was pas bij haar man weg toen ze hier kwam werken.’

‘Wat?’ Hij keek me verward aan. ‘Nee, ik heb niks bij haar geprobeerd. Ik had toen net dat vervelende geval gehad met die meid die na drie dates al wilde gaan samenwonen. Ze heeft me daarna nog maanden gestalkt. Dus ik dacht: ik schep meteen maar afstand. Dat leek me voor Malina zelf ook het best. Wat jij al zei. Net gescheiden en zo.’

Hij keek me met zijn warme, diepbruine ogen ontroerend eerlijk aan. Ik trapte er niet in.

‘Ja, ja’, zei ik. ‘Geef maar toe dat je gewoon humeurig was.’ Als een ifriet ergens niet tegen kan, is het iemand die hem probeert te dwingen tot iets wat hij niet wil. ‘En dat heb je op Malina afgereageerd.’

Hij haalde zijn schouders op en trok een grimas.

‘Ik heb Malina heus geen reden gegeven om zich als een bitch te gedragen.’

‘O?’

Er verschenen kleine rimpeltjes bij zijn ooghoeken toen zijn gezicht verstrakte.

‘Ik ben haar slaafje niet. Dat ik toevallig het technisch onderhoud doe, betekent nog niet dat ze elk onnozel klusje voor mij moet laten liggen. En dan gaan klagen bij Isabel dat ik de boel verwaarloos.’

‘Sam...’ zei ik waarschuwend.

‘O, en dan heeft ze zogenaamd een dringend telefoontje doorgegeven, maar ik weet van niks, en dan vist ze met een triomfantelijk gezicht een memoblaadje van mijn bureau. Een piepklein ding dat onder een hoop andere papieren ligt. Dus: boze klant met verstopte wc aan de telefoon, die al twee dagen wacht. Die mag ik dan gaan sussen!’

‘Sam, ik denk...’

‘Weet je hoe onaangenaam mensen worden, als hun vakantie dreigt weg te zakken in een hoop str...’

Ik sloeg met mijn vlakke hand op het bureau. ‘Sam!’

Hij schrok op en ik wees naar de rook die zich zachtjes door de kamer aan het verspreiden was. Met een klap deed hij zijn mond dicht. De rook kringelde nu alleen nog uit zijn neus en met een kort snuifgeluid hield hij zijn adem in. Ik wachtte tot hij zichzelf weer onder controle had en wapperde intussen de rook voor mijn gezicht weg.

‘Sorry’, zei hij ten slotte.

‘Geeft niet’, zei ik.

Sam kon het niet helpen. Een ifriet is zo nauw verbonden met vuur en rook dat hij altijd zachtjes smeult. Als hij niet oppast, dan verraadt hij zich door de vlammetjes in zijn ogen, wanneer het haardvuur naar hem toe springt, doordat hij een kaars ontsteekt zonder die aan te raken of een vuur in de kiem smoort zonder blusapparaat. In menselijke verhalen zijn ifrieten een soort vuurgeesten, maar ze zien er meestal vrij menselijk uit. Zolang hij gekleurde lenzen draagt en zijn temperament onder controle houdt, is er niet veel vreemds aan Sam te zien. Onopvallend lijken is een waardevolle vaardigheid voor een Oversteker.

‘Isabel heeft al die tijd nooit vragen gesteld?’ vroeg ik, onwillekeurig nieuwsgierig.

‘Neu. Bovendien heb ik in het begin echt een tijdje gerookt, toen zij zelf ook nog rookte. Het was wel grappig. Maar na een

poosje had ik er genoeg van, dus toen Isabel ermee stopte, hield ik er ook maar mee op.'

Ik lachte. Geen dure 'hou gegarandeerd op met roken'-methodes voor een ifriet. Sams vuurbestendige longen hadden geen enkel probleem met de stoffen die voor een mens zo schadelijk waren. Zelfs de verslavende nicotine had duidelijk niet veel macht over hem.

'Hoe graag wil je hier blijven werken?' vroeg ik.

Hij staaarde langs me heen naar het kleine raampje. 'Isabel laat me mijn gang gaan. Als ik mijn werk doe en de klanten tevreden hou, zegt zij me niet hoe of wat.'

Ik hoorde wat hij niet zei. Dit was belangrijker voor hem dan ik had gedacht.

'Sam, ik doe mijn best voor je, maar werk dan een beetje mee, hè, straks.'

'Ja, ja.'

Toen Sam weer vertrokken was, deed ik het raam open om de kamer te luchten en zette toen de boel voor mezelf op een rijtje. Tegen de tijd dat Malina en Sam binnenkwamen, had ik de grootste struikelblokken wel zo'n beetje voor ogen, maar de ideale oplossing zou uit het gesprek naar voor moeten komen.

'Zo,' begon ik, toen ze tegenover me zaten, 'dit is hoe het probleem eruitziet: Malina, jij wilt een rookvrije werkomgeving, en je wilt een prettige werksfeer. Sam, jij wilt geen sancties wegens roken op de werkvloer, en je wilt heldere communicatie over je opdrachten. Jullie willen allebei een situatie waarin jullie, zo niet vriendschappelijk, dan toch in een normale sfeer kunnen werken. Isabel zou het heel moeilijk vinden om een van jullie beiden te moeten laten gaan.'

'Ik wil alleen maar waar ik recht op heb,' zei Malina vinnig.

Ik wees haar erop dat we niet hier waren om het over rechten te hebben, maar dat we nu probeerden te bepalen wat ze wilde.

‘Een rookvrije werkomgeving’, antwoordde ze, mijn woorden van eerder herhalend.

‘Aha’, zei ik. ‘Verder niets?’ Ik liet een stilte vallen waarin ze kon nadenken. ‘Want dit is het moment om alles op tafel te gooien, Malina.’

‘Wel...’ zei ze. Het klonk aarzelend, maar ik zag de rode blosjes op haar wangen. Een extra halve minuut stilte was voldoende om haar te laten losbarsten.

‘Ik wil niet langer het gevoel hebben dat ik vooral niet te veel mag klagen over hem omdat ik er anders misschien uit vlieg!’

Hebbes.

Je hebt een beginpunt nodig, daarna kun je echt ergens heen. Malina had ons zonet het echte beginpunt van de bemiddeling gegeven.

Sam zag er oprecht geschrokken uit. Het was een merkwaardig gezicht om zijn levendige trekken ineens te zien verstommen.

‘Mooi, dank je wel voor je eerlijkheid, Malina’, zei ik, voor Sam de kans had om te reageren. ‘En jij, Sam? Wat wil jij?’

‘Ik wil alleen maar rustig mijn werk kunnen doen’, zei hij verontwaardigd. ‘En niet elke dag hoeven ruziën over de belachelijkste dingen, zoals wie een nieuwe wc-rol op het houdertje moet doen.’

Ik zag Malina’s mond vertrekken. Kennelijk wist ze maar al te goed waar hij het over had.

‘Goed, dan gaan we nu naar een situatie toe werken waarin iedereen zo veel mogelijk krijgt wat hij wil’, zei ik monter. Het helpt altijd als je vertrouwen blijft uitstralen tijdens dit soort gesprekken.

‘Sam, wat kun jij doen om de verhouding prettiger te maken?’ Hij keek me zwijsend aan. ‘Kun je Malina geruststellen dat je haar er niet uit werkt, als ze een keer iets te klagen heeft?’

Hij rolde met zijn ogen. ‘Waar ziet ze me voor aan, zeg.’

‘En zou je kunnen beloven dat je je best doet om haar...’ Ik wilde ‘beleefd’ zeggen, maar er was iets niet helemaal juist aan dat woord. In mijn hoofd zag ik de trein van woorden, zachtjes aan snelheid winnend. Ik koos een wagon. ‘... respectvol aan te spreken?’

Sam wierp een snelle blik op Malina, die met ineengeklemden handen naar de linkerhelft van mijn gezicht staarde, zodat ze Sam niet hoefde aan te kijken.

‘Als zij hetzelfde doet’, zei hij weerspannig.

‘Ja of nee’, zei ik geduldig.

‘Ja’, zei hij, met een stuurs gezicht onderuitzakkend.

‘Malina’, vroeg ik. ‘Wat kun jij doen?’

Ze haalde haar schouders op en prutste aan een nagel.

Echt, als je die twee zag, zou je denken dat ik aan het bemiddelen was tussen schoolkinderen.

‘Misschien kun jij een systeem verzinnen waardoor Sam duidelijk kan zien welke klussen er gedaan moeten worden?’ stelde ik voor. ‘Isabel zei dat jij geweldig bent in het overzicht bewaren, maar dat kan niet iedereen zo goed.’

Een beetje vleierij als je ermee weg kunt komen, komt vaak van pas. Malina kneep haar ogen een beetje samen, alsof ze erover nadacht.

‘We zouden een bord kunnen maken. Met vakken, en magneetjes.’ Haar handen ontspanden beetje bij beetje terwijl ze haar oplossing beschreef, en na een poosje zat ze enthousiast te gebaren. Sam zat met zijn voet te wiebelen, maar luisterde zowaar.

‘Dat klinkt uitstekend’, zei ik toen ze even pauzeerde. ‘Dan houden jullie alle drie het overzicht en worden er geen taken meer over het hoofd gezien. En dan’, vervolgde ik, op een toon alsof het niets anders was dan het volgende wisselstukje, ‘het roken. Is dat echt zo erg?’

Misschien was ze mild genoeg gestemd geraakt om Sam wat ruimte te gunnen. Haar handen klemden zich meteen weer in elkaar. Dit was duidelijk het punt waarop ze zich had ingegraven.

‘Mijn gezondheid staat ook op het spel’, zei ze koppig. ‘Ik zie niet in waarom ik hem maar met zijn stank mijn lucht moet laten verpesten.’

Ze zou het niet opgeven en daar zou ik ook geen reden voor kunnen aandragen. Intussen had ze er geen idee van dat ze Sams eigen geur zat te beledigen. Sam zat stillletjes te briesen, maar zweeg toen ik hem een waarschuwend blik had toegeworpen. Tijd voor plan B.

‘Sam zegt dat hij nooit binnen rookt’, zei ik. ‘Kan het niet zo zijn dat je alleen de rook om hem heen ruikt?’

Ze wierp een boze blik op Sam. ‘Zegt hij dat? Vorige week trof ik hem in de keuken en ik kwam binnen in een rookgordijn dat ik bijna kon zien! Je hebt het toch ook geroken? Zo’n sterke geur springt echt niet van zijn kleren over op het behang!’

Ik keek Sam met een onderdrukte zucht aan. Bemiddelen wordt een stuk lastiger, als de betrokkenen dingen voor je achterhouden.

Hij trok een betrap gezicht. ‘Ik had een... gefrustreerde bui.’

‘En zo is er altijd wel iets’, zei Malina. ‘Hij rookt binnen, ik weet het zeker.’

Dat was dus ook geen optie. Ik haalde nog eens diep adem. Sams rokerige geur verspreidde zich sneller, nu hij duidelijk geïrriteerd was. Het stomste was nog wel dat de geur op zich helemaal niet onprettig was. Als Malina hetzelfde had geroken terwijl ze bij een knappend kampvuur stond, had ze het waarschijnlijk gezellig en huiselijk genoemd in plaats van ‘een stank’. Als ik haar alleen maar die associatie kon bezorgen...

De woordentrein in mijn hoofd versnelde ineens weer, het stati-

on in zicht. Ik glimlachte toen plan C duidelijk werd. Het spoor dat ik moest volgen, lag helder voor me. Een warm haardvuur zou niet lukken, maar iets anders moest kunnen.

‘Ik denk dat we geen andere optie meer hebben, Sam’, zei ik. ‘Vertel het haar maar.’

‘Eh...’ Sam keek me verwilderd aan.

Ik genoot stiekem. Meneer ‘jij lost het wel op’ mocht best even spartelen.

‘Toe maar,’ moedigde ik hem aan, ‘ik ben ervan overtuigd dat Malina heel anders tegen het rookprobleem zal aankijken, wanneer ze begrijpt waar het vandaan komt.’

Sam zag er half paniekerig, half boos uit. Hij had wel in de gaten dat ik hem zat te pesten, maar kon er niet zoveel tegen doen.

‘Goh, ik kan de woorden niet vinden’, zei hij ten slotte. Hij wierp me een blik toe die er ongeveer uitzag als ‘wil jij soms graag een bureau in vlammen zien opgaan?’

‘Ik zal het misschien maar onder woorden brengen’, verloor ik hem uit zijn lijden. ‘Malina, Sam heeft het idee dat jij niet zult openstaan voor zijn... levensovertuiging.’

‘Wat?’ zei ze verbijsterd. ‘Wat hebben sigaretten daarmee te maken?’

‘Niks’, zei ik. ‘Heb je Sam eigenlijk ooit met een sigaret gezien?’

‘Ja, natuurlijk!’ riep ze uit.

‘Echt?’ vroeg ik nadrukkelijk. ‘Echt gezien?’

Ze dacht er nu werkelijk over na, opende haar mond, maar sloot hem toen weer. Dat zei genoeg.

‘Sam rookt helemaal niet meer’, zei ik.

‘Echt wel’, protesteerde ze. ‘Ik ruik toch...’

Ik hief een hand. ‘Je ruikt iets’, zei ik. ‘Maar het zijn geen sigaretten.’

Ze keek wantrouwig naar Sam. ‘Wat dan?’

‘Wierook’, zei ik vriendelijk.

‘Wierook?’

Met een ongelovig gezicht haalde ze diep adem. Ik zag de twijfel over haar afwerende gezicht trekken, terwijl ze de geur analyseerde. Het was niet helemaal als wierook, maar nu ze het idee eenmaal in overweging had genomen, was ze er ook niet meer zo zeker van dat het sigaretten waren.

‘Zijn persoonlijke spirituele ritens vereisen dat hij dagelijks wierook brandt. Speciaal om jou te ontzien heeft hij de meest neutrale geur gekozen, maar toen dat niet werkte, was hij ten einde raad. Hij heeft het toen maar bij het idee gelaten dat hij rookt.’

Ik wierp een vluchtige blik op Sam, die niet leek te weten of hij dankbaar of furieus moest zijn.

‘Hij is al een keer ergens verjaagd omdat men zijn overtuigingen niet aanvaardde’, voegde ik er met zachte stem aan toe. Sams gezicht vertrok. Het wierookverhaal mocht dan wel onzin zijn, dit laatste was meer wáár dan Malina zich ooit zou kunnen voorstellen. ‘Hij vindt het erg moeilijk om zich kwetsbaar op te stellen over zijn overtuiging, maar het idee dat hij deze plaats zou moeten verlaten, is even pijnlijk.’

Het was even stil, en ze leek niet goed te weten wat ze moest zeggen. Ik leunde tevreden achterover en liet haar de nieuwe informatie verwerken.